

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор”

Професионално направление 3.3 Политология (Публична администрация)

автор

Венко Иванов Петков

на тема:

**„Усъвършенстване на изпълнението в администрацията на органите на
съдебната власт“**

от проф. д-р Борис Манов

(ЮЗУ „Неофит Рилски”, катедра „Философски и политически науки”)

I. Данни за дисертацията и автореферата.

Дисертацията е структурирана в следните раздели: увод, изложение в три глави и заключение, с общ обем от 191 страници, вкл. списък на използваната научна литература на кирилица и латиница (общо 71 източника), от която научни публикации (общо 59) и програмни и нормативни документи (общо 12). Използваните интернет ресурси са общо от 14 източника. В технически план изложението е организирано прецизно, като логическата структура на текста е подчинена на последователността от стъпки за реализацията на целта и задачите на дисертационния труд.

Авторефератът е съдържа 24 стр. и представя основните моменти в съдържанието на дисертацията. В заключението са обобщени резултатите на изследването и са изведени аргументирано неговите приноси. Посочени са и публикации на дисертанта в научни издания, апробиращи основните тези на дисертационния труд.

II. Съдържание и основни моменти в дисертацията.

1. Актуалност на темата.

Представеният дисертационен труд обхваща две съподчинени области на анализ:

- теорията, методологията, изследването и практическото усъвършенстване на изпълнението в публичното управление и администрацията;

- приложението на този научен апарат спрямо особената проблематика на съдебната власт и съдебната администрация.

И на двете равнища разработваната проблематика е актуална и значима. Измерването, оценката и практическото усъвършенстване на постиганите от държавното управление резултати (в България се използва най-широко терминът „управление на изпълнението“ като възприет превод на оригиналното англоезично понятие *performance management*) е теоретична и приложна област, която се развива интензивно през последните две десетилетия, но засега отсъстват цялостни теоретични изследвания.

В този план трябва да се посочи, че дисертантът си дава сметка за съществуващите трудности и бели полета в научните изследвания до момента, поради което прави подробното и обосновано дефиниране на ограниченията пред дисертационното изследване.

2. Основни тези и постижения на дисертацията.

2.1. Дисертантът е посветил усилията си на една не просто по-слабо разработена област на управлението на изпълнението (дейността на органите на съдебната власт и техните администрации), но и на значително по-деликатна задача - измерването и оценката на резултатите, постигнати от съдебната власт, нейните органи и администрации, които неизбежно се изправят пред редица въпроси, свързани с независимостта на правораздаването. Основателните опасения, подробно анализирани в дисертацията, засягат потенциалната опасност иначе безусловно необходимата отчетност да се превърне в инструмент за оказване на влияние върху конкретни решения на магистратите.

Осъзнавайки това концептуално и практическо предизвикателство, дисертантът поставя ясен ориентир на своите търсения: – разглеждане на управлението на изпълнението в контекста на реформата в съдебната система за се да подобри работата ѝ и да сведе до минимум възможностите за корупция. Именно в този контекст се предлагат и обосновават идеите за изграждане на принципно нова организация на изпълнението в администрацията на съдебната власт.

От тези позиции в дисертацията се представя и защитава тезата, че управлението на изпълнението в администрацията на органите на съдебната власт трябва да бъде съществено променено с оглед изискванията на съвременните стандарти за обвързване на целите, които си поставят органите на властта и техните администрации с потребностите и очакванията на обществото и на отделните заинтересувани страни. Ето защо, според дисертанта, докато не бъде изградена такава система от ефективни

механизми и процедури, резултатите от съдебната реформа ще бъдат фрагментарни и незадоволителни.

2.2. От политологическа гледна точка проблематиката на рецензираната дисертация е важна, тъй като предполага осигуряване на публична отчетност на органите на властта пред обществото, при това не каква да е отчетност, а основана на предварително обявени и обосновани очаквани резултати и ресурси за тяхното постигане. Обоснована е тезата, че от голямо значение е разработването и прилагането на стратегически и оперативни документи да се основава на устойчива система от показатели и ясни процедури за установяване на степента и цената на постигане на обществено значимите цели. Дисертантът достига до извода, че изграждането на тази практика е необходима както при политическите органи на властта, така и при подпомагащите ги административни структури и служители.

Прегледът на научната литература, в т.ч. използваната от дисертанта, показва, че теоретически и практически посочената проблемна област е разработена най-вече с оглед дейността на изпълнителната власт. Тук задачата до голяма степен е улеснена от сравнително ясната връзка между получения от обществото мандат за управление, формулираните от управляващите партии и лидери управленски цели и установените правила за възлагане на задачите за изпълнение от органите на властта на администрацията.

2.3. Без да се влиза в детайлен анализ, могат да се посочат следните основни постижения на дисертацията:

1. Разработени са теоретичните рамки на изследването на управлението на изпълнението в администрацията на съдебната власт. Формулирани са работни дефиниции на основните понятия, необходими за описание и обяснение на процеса на управление на изпълнението. Обоснована е задължителната обвързаност на съвременното публично управление с измерването и оценката на постиганите резултати (performance – изпълнение). Очертана е теоретичната рамка на идеята за административен капацитет.
2. Разгледани са общите теоретични рамки на процеса на формулиране и операционализиране на обществените очаквания към резултатите от дейността на публичното управление като цяло, на отделните власти и институции, до равнището на административните звена и служители. Очертани са и основните теоретични и практически предизвикателства на

въвеждането на управлението на изпълнението в съдебната власт и нейната администрация с оглед на техните особености.

3. Анализирана е проблемната ситуация на управлението на изпълнението в съдебната власт и в нейната администрация в България. Разгледани са стандартите за изпълнение, проблемите при определянето на очакваните резултати от изпълнението на администрацията в различните органи и звена, процедурата за атестиране на съдебните служители.
4. На тази основа в третата глава на дисертацията са предложени редица конкретни идеи и препоръки за усъвършенстване на изпълнението в администрацията на съдебната власт в България. Основни акценти са: препоръчителна промяна на начина на формулиране на общите цели и очакваните резултати, които трябва да бъдат постигнати от съдебната власт; насоки за разработването на стандарти за изпълнение и определяне на очакваните резултати от всеки орган на съдебната власт и неговата администрация; създаване на стандарти за изпълнение за всяка длъжност в администрацията на органите на съдебната власт, и др.
5. Сред идеите има такива, които са напълно нови за българската практика (например, за въвеждане на вътрешна самооценка в съдебната администрация, както и за разработване и прилагане на система за външна оценка на администрацията на съдебните органи), които биха могли да намерят приложение и в други области на публичното управление.
6. Специално трябва да се посочи, че са формулирани ясно основните изводи от осъщественото изследване.

2.4. В плана на тези резултати на дисертацията трябва да се посочи, че осъщественото изследване поражда и някои въпроси свързани главно с уточняване на основанията за изложените ограничения в него и, въпреки развитите идеи, за приложимостта на формулираните изводи и препоръки. Сред тези въпроси като най-важни към дисертанта могат да бъдат поставени следните два:

Първи, какви са възможните ефекти от усъвършенстването на управлението на изпълнението в съдебната администрация, ако то не е съпроводено от аналогични изменения в работата на магистратите, съдебните органи и съдебната система като цяло?

Втори, кои са най-подходящите инструменти за публична отчетност на съдебната администрация и съдебните органи, които не биха застрашили

независимостта при разглеждане и решаване на конкретните случаи в работата на съдилищата?

III. Заключение.

На основата на казаното за достойнствата на дисертационния труд и постигнатите теоретични и практически резултати в него, както и факта, че той обогатява българската политологична мисъл с анализи на едни сравнително слабо обхванати, но същевременно изключително актуални и значими проблемни области, предлагам на уважаемото научно жури за провеждане на защитата на дисертацията на тема „Усъвършенстване на изпълнението в администрацията на органите на съдебната власт“ да присъди единодушно на нейния автор Венко Иванов Петков научно-образователната степен „доктор“.

15.09.2017 г.

Гр. София

Подпис:

Проф. д-р Борис Манов